

5.2.2013

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo

Lausunto liikenteen ja viestinnän avoimen tiedon työryhmän raportista

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt VR-Yhtymä Oy:ltä lausuntoa ministeriön asettaman työryhmän raportista, jossa on laadittu ehdotukset tiedon saatavuuden parantamiseksi, esteiden poistamiseksi ja käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi LVM:n hallinnonalalla.

Periaate, jonka mukaan avoimen tiedon saatavuudesta tulee jatkossa virastojen perustoimintaa ja jatkuvaa kehitystoimintaa, on sinänsä kannatettava. Huomiota tulee kuitenkin erityisesti kiinnittää siihen, missä kulkee yksityisen tahon ja viranomaisten tuottaman tiedon raja. Avoimen tiedon saatavuus ei saa tarkoittaa sitä, että yksityisten tahojen tiedot saatetaan automaattisesti ja avoimesti kaikkien saataville. Liikesalaisuuksiksi luettavat tiedot tulee rajata tarkasti ehdotuksen ulkopuolelle. Viranomaisten tulee käydä avattavat tiedot yksityiskohtaisesti tiedon tuottajien ja niiden kohteena olevien tahojen kanssa läpi, jotta tulkintaristiriidoilta vältytään.

Kaiken avattavan tiedon kohdalla tulee virastojen ja valtiorhallinnon huolehtia siitä, että henkilötietolakia ja sähköisen viestinnän tietosuojalakia noudatetaan.

Sivulla 24 mainitun kustannusarvion osalta tulee huomioida, että mikäli tietojen luovutusta varten rakennetaan sovelluksia ja rajapintoja, tulee ne aina tietoturvatarkastaa tai auditoida, jottei synny uusia hyökkäysrajapintoja, joiden avulla ulkopuolinen taho pystyisi tunkeutumaan syvemmälle verkkoon tai saamaan muuta, kuin julkista tietoa. Tästä syntyy ylimääräisiä kustannuksia, koska nämä auditoinnit joudutaan miltei aina teettämään ulkopuolilla erityisasiantuntijoilla. Tästä syntyvä ylimääräinen kustannus ei saa jäädä yritysten maksettavaksi.

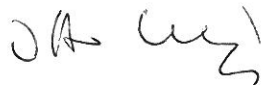
Toimenpiteiden ja aikataulujen osalta ehdotus on melko suurpiirteinen, joten tarkkojen yksittäisiä tietoja koskevien kannanottojen tekeminen on vaikeaa työn tässä vaiheessa.

5.2.2013

Liikennevälineiden, mm. rautatiekaluston osalta raportissa todetaan, että niiden tiedot pyritään avaamaan. Onko mahdollista anonymisoinnista huolimatta, että kilpailutilanteessa kaluston tietoja voidaan käyttää kaluston haltijan haitaksi? Ennen tällaisen tiedon julkiseksi saattamista, tulee tiedot käydä läpi asianosaisten kanssa. Se, että jokin tieto on saatettu aiemmin viranomaisen käyttöön, ei automaattisesti tarkoita sitä, että tieto on julkaistavissa avoimesti.

Liikenteenohjausjärjestelmien uusimisen osalta VR Yhtymä Oy haluaa nostaa esille asian määrittelyn. Ensin pitää määrittellä, mitä liikenteenohjausjärjestelmällä tarkkaan ottaen tarkoitetaan. Ei ole realistista odottaa, että esim. operaattorin suunnitelmat kuljetusten järjestämisestä olisivat kaikkien saatavilla olevaa tietoa.

Joukkoliikenteen reitti- ja aikataulutiedon kehittämisestä junaliikenteen osalta todettakoon, että VR Yhtymä on avannut rajapinnat netissä junien kulkutietoihin, eli junat kartalla sovelluksen kautta on avattu kulussa olevan matkustajaliikenteen tiedot. Muiden liikennemuotojen tulisi toteuttaa kattavasti samantasoinen avoimuus, jotta asiakkaille syntyisi hyödyllisiä julkisen liikenteen sovelluksia.

Otto Lehtipuu
Yhteiskuntasuhde- ja
ympäristöjohtaja